

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія образотворчого мистецтва і дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
«__» _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РИСУНОК

для студентів

спеціальності
освітньої програми
освітньої-кваліфікаційного рівня

*022 Дизайн
Графічний дизайн
молодший спеціаліст*

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1906/20
 _____
(підпис) (прізвище, ініціали)
«__» _____ 20 20

Розробники:

Білик Ярослав Сергійович, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Овчаренко Ольга Миколаївна, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі:

Білик Ярослав Сергійович, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Овчаренко Ольга Миколаївна, викладач циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії образотворчого мистецтва і дизайну

Протокол від «25» серпня 2020 р. № 1

Голова циклової комісії Ольга ОВЧАРЕНКО

Робочу програму перевірено
«26» серпня 2020 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора з навчальної роботи Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	нормативна	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4 /120	
Курс	4	
Семестр	7	8
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	38	38
Модульний контроль	2	2
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	20	20
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Рисунок» є професійна підготовка фахівця з високим рівнем художньої майстерності і самостійного творчого вирішення завдань, формування практичних навичок створення графічних композицій, авторських картин.

Завдання курсу:

- навчити студента професійного рисунка в зображенні предметів навколишнього середовища, рослинного та тваринного світу, людини;
- надати знання теоретичних основ з дисципліни, особливостей його художньої мови;
- навчити практичних навичок роботи різними графічними матеріалами.

3. Результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані наступні предметні компетентності:

- організація власної образотворчої діяльності, обирання типових методів та засобів виконання професійних задач, оцінка їх ефективності та якості;
- наявність, якість та позитивна направленість мистецьких запитів, ціннісних критеріїв і смаків;
- наявність художнього сприйняття та оцінки художнього образу в творах мистецтва;
- вивчення світового досвіду у галузі образотворчого мистецтва з метою використання його у власній практичній діяльності;
- нестереотипне художньо-образне мислення, уява, художньо-образні якості зорового сприйняття та спостережливості тощо;
- вільне володіння знаннями та практичними навичками з предмету «Рисунок» та творчим методом втілення задуму в художньо-образну структуру композиції;
- постановка задач професійного та особистісного розвитку, самоосвіта, планування підвищення особистої кваліфікації;
- виконання ескізів з використанням різноманітних художніх засобів та прийомів;
- здатність використовувати живописні матеріали з урахуванням їх формотворчих властивостей;
- володіння класичними образотворчими та технічними прийомами, матеріалами та засобами;
- визначення основних і додаткових кольорів, їх залежність і взаємовплив як засіб для відтворення кольорової характеристики предметів в живопису;
- дотримання послідовності в роботі над зображенням та відтворенням цілісності зображення на завершальній стадії роботи;
- використання законів повітряної перспективи та усвідомлення логіки формотворення за допомогою світлотіні;
- вміння створювати цілісний образ, розкривати основу сутності моделі за допомогою засобів виразності графіки при виконанні творчих робіт;
- технічна свобода і розкутість виконання за умовою міцної конструктивної побудови;
- пошук художніх специфічних засобів, нових образно-пластичних рішень для кожної конкретної художньої задачі.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Розподіл годин між видами робіт					
	Усього	Аудиторна:				
		Лекції	Семін.	Практ.	Індивід.	Сам.р.
Змістовий модуль 1. Портрет						
1. Методика роботи над портретом в рисунку	9	2			2	5
2. Жіночий портрет	15			8	2	5
3. Чоловічий портрет	17			10	2	5
4. Тематичний портрет	17			10	2	5
Модульний контроль	2					
Разом	60	2		28	8	20
Змістовий модуль 2. Рисунок фігури людини						
5. Особливості в роботі над рисунком фігури людини	9	2			2	5
6. Рисунок гіпсової фігури Венери	15			8	2	5
7. Рисунок гіпсової фігури Геракла	17			10	2	5
8. Фігура в інтер'єрі	17			10	2	5
Модульний контроль	2					
Разом	60	2		28	8	20
Разом за 3 семестр	60	2		28	8	20
Разом за 4 семестр	60	2		28	8	20
Усього годин	120*	4		56	16	40

*із врахування МКР 4 год.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Портрет

Змістовий модуль 1. Портрет

Лекція 1. Методика роботи над портретом в рисунку (2 год.)

Портрет як жанр образотворчого мистецтва. Пропорції та канони в зображенні портрету людини. Особливості тонових співвідношень. Послідовність виконання роботи. Техніки рисунку.

Основні поняття теми: рисунок, техніка, лінійна перспектива, повітряна перспектива, пропорції. [1; 2; 3; 4; 5; 7; 9]

Практична робота 1. Жіночий портрет (8 год.)

Практична робота 2. Чоловічий портрет (10 год.)

Практична робота 3. Тематичний портрет (10 год.)

Змістовий модуль 2. Рисунок фігури людини

Лекція 2. Особливості в роботі над рисунком фігури людини (2 год.)

Особливості побудови складних форм – фігура людини. Пропорції та канони в зображенні фігури людини. Послідовність виконання роботи. Техніки рисунку.

Основні поняття теми: рисунок, графічні матеріали, техніка, канон, пропорції. [1; 2;

3; 4; 5; 7; 9]

Практична робота 4. Рисунок гіпсової фігури Венери (8 год.)

Практична робота 5. Рисунок гіпсової фігури Геракла (10 год.)

Практична робота 6. Фігура в інтер'єрі (10 год.)

Плани практичних занять

Змістовий модуль 1. Портрет

Практична робота 1. Жіночий портрет (8 год.)

План

1. Постановка натури
 2. Виконання підготовчих начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Конструктивно-аналітична побудова
 6. Тонове рішення
 7. Виявлення об'ємів
 8. Виявлення портретної подібності
 9. Деталізація та завершення роботи
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 9]

Практична робота 2. Чоловічий портрет (10 год.)

План

1. Постановка натури
 2. Виконання підготовчих начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Конструктивно-аналітична побудова
 6. Тонове рішення
 7. Виявлення об'ємів
 8. Виявлення портретної подібності
 9. Деталізація та завершення роботи
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9]

Практична робота 3. Тематичний портрет (10 год.)

План

1. Постановка натури
 2. Виконання підготовчих начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Конструктивно-аналітична побудова
 6. Тонове рішення
 7. Виявлення об'ємів
 8. Виявлення портретної подібності
 9. Деталізація та завершення роботи
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9]

Змістовий модуль 2. Рисунок фігури людини**Тема 4. Рисунок гіпсової фігури Венери (8 год.)**

План

1. Постановка натури
 2. Виконання підготовчих начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Конструктивно-аналітична побудова
 6. Тонове рішення
 7. Виявлення об'ємів
 8. Деталізація та завершення роботи
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9]

Тема 5. Рисунок гіпсової фігури Геракла (10 год.)

План

1. Постановка натури
 2. Виконання підготовчих начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Конструктивно-аналітична побудова
 6. Тонове рішення
 7. Виявлення об'ємів
 8. Деталізація та завершення роботи
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9]

Тема 6. Фігура в інтер'єрі (10 год.)

План

1. Постановка натури
 2. Виконання підготовчих начерків
 3. Вирішення формату та положення картинної площини
 4. Компонування зображення на папері
 5. Конструктивно-аналітична побудова
 6. Тонове рішення
 7. Виявлення об'ємів
 8. Деталізація та завершення роботи
- [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1
Відвідування семінарських занять	1				
Відвідування практичних занять	1	14	14	14	14
Робота на семінарському занятті	10				
Робота на практичному занятті	10	3	60	3	60
Виконання завдання для самостійної роботи	5	4	20	4	20
Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25
Разом		-	120	-	120
Максимальна кількість балів: 240					
Розрахунок коефіцієнта: 2,4					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Зміст самостійної роботи студентів полягає у виконанні самостійних практичних завдань кожне з яких оцінюється в 5 балів.

Змістовий модуль 1. Портрет

Самостійна робота 1. Виконання серії начерків та етюдів портретів

Самостійна робота 2. Жіночий портрет

Самостійна робота 3. Чоловічий портрет

Самостійна робота 4. Стилізований тематичний портрет

Змістовий модуль 2. Живопис фігури людини

Самостійна робота 5. Виконання серії начерків постатей людей різного віку та статі з натури

Самостійна робота 6. Стилізація аудиторного натюрморту

Самостійна робота 7. Стилізована композиція з гіпсових фігур

Самостійна робота 8. Стилізований образ людини

Критерії оцінювання самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
1	Виконання серії начерків та етюдів портретів	5	5
2	Жіночий портрет	5	5
3	Чоловічий портрет	5	5
4	Стилізований тематичний портрет	5	5
5	Виконання серії етюдів постатей людей різного віку та статі з натури	5	5
6	Стилізація аудиторного натюрморту	5	5
7	Стилізована композиція з гіпсових фігур	5	5
8	Стилізований образ людини	5	5
	Разом	40	40

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання
Модульний контроль проводиться в формі семестрового перегляду.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання
Форма проведення: практична
Максимальна кількість балів: 25 балів
Умовою успішного складання заліку є виконання повного обсягу навчального плану дисципліни та в сумі з урахуванням коефіцієнта отримання 60 – 100 балів.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою
Відмінно	A	90-100
Дуже добре	B	82-89
Добре	C	75-81
Задовільно	D	69-74
Достатньо	E	60-68
Незадовільно	Fx	35-59
	F	0-34

7. Навчально-методична карта дисципліни «Рисунок» 4 курс

Разом 120 год., лекції – 4 год., практичні заняття – 56 год., самостійна робота – 40 год., індивідуальна робота – 16 год., модульний контроль – 4 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX	XX
Модулі	Змістовий модуль I										Змістовий модуль II									
Назва модуля	Портрет										Рисунок фігури людини									
Лекції	1										2									
Дати																				
Теми лекцій	Методика роботи над портретом в рисунку										Особливості в роботі над рисунком фігури людини									
Теми практичних занять	Жіночий портрет			Чоловічий портрет			Тематичний портрет				Рисунок гіпсової фігури Венери			Рисунок гіпсової фігури Геракла			Фігура в інтер'єрі			
Самостійна робота	Виконання серії начерків та етюдів портретів		Жіночий портрет		Чоловічий портрет		Стилізований тематичний портрет			Виконання серії начерків постатей людей різного віку та статі з натури		Стилізація аудиторного натюрморту		Стилізована композиція з гіпсових фігур		Стилізований образ людини				
Види поточного контролю	Підсумковий семестровий контроль – перегляд										Підсумковий семестровий контроль – перегляд									
Підсумковий контроль											Залік									

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова) література:

1. Жаворонков П.В. Рисунок. Методи зображення на площині: методичний посібник. Вижниця: Черемош, 2014
2. *Кириченко М.А. Кириченко І.М.* Основи образотворчої грамоти. - К., «Вища школа», 2002.
3. Михайленко В.Є. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формотворення): навчальний посібник/ В.Є. Михайленко - Київ : Каравела, 2015.
4. Клименюк Т.М. Креслення, рисунок, композиція: навчальний посібник/ Т.М. Клименюк - Львів : Львівська Політехніка, 2012.
5. Сидоренко П.І., Бондаренко Г.О., Куц С.О. Анатомія та фізіологія людини: підручник. Київ: Кондор, 2015

Додаткова література:

6. Антонович Є.А., Василишин Я.В., Шпильчак В.А. Креслення: Навч. посібник / За ред.проф. Є.А. Антоновича – Львів: Світ, 2006 – 512с., іл.
7. Костенко Т.В. Основи композиції та тривимірного формоутворення. Харків, 2003.
8. Печенюк Таміла. Кольорознавство./Т.Печенюк – К.: ГраніТ, 2009. – 190 с.
9. Поліщук А.А. Теорія та практика графіки: навчальний посібник. Київ: Ун-т ім. Б. Грінченка, 2015.

9. Додаткові ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського www.dnpb.ua/
3. Бібліотека українських підручників <http://pidruchniki.ws/>